

A low-angle shot of a roller coaster's tracks against a sunset sky. The tracks are dark and silhouetted, with several loops and drops visible. The sky is a mix of blue, orange, and yellow, with some light clouds.

Szybsze postępowania i
walka z szarą strefą. Co
zmieni nowela ws.
GIOŚ?

BUJNY

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przygotowało projekt ustawy, który zwiększy skuteczność działań Inspekcji Ochrony Środowiska oraz przyspieszy postępowania po stwierdzeniu naruszeń prawa.

Planowane zmiany uproszą procedury, skrócą czas wydawania decyzji i wzmocnią ochronę zdrowia ludzi oraz środowiska, jednocześnie zmniejszając obciążenia administracyjne dla przedsiębiorców i urzędów.

Szczegółowe informacje na temat projektu ustawy przedstawiły wiceministra klimatu i środowiska Anita Sowińska oraz Hanna Kończal, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, podczas konferencji prasowej **20 lutego 2026 r.** w Warszawie.

MKiŚ przygotowało Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Inspekcji Ochrony Środowiska (**UDER 81**).

Projekt ma na celu usprawnienie kontroli oraz działań podejmowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska po stwierdzeniu naruszeń prawa.

Kolejnym etapem prac nad projektem będą **uzgodnienia** oraz **konsultacje publiczne**.

Projekt ustawy ma na celu uproszczenie procedur, skrócenie czasu postępowań oraz lepsze wykorzystanie dostępnych danych, przy jednoczesnym wzmocnieniu ochrony zdrowia ludzi i środowiska. Proponowane zmiany zwiększą skuteczność kontroli, skrócą czas postępowań oraz poprawią egzekwowanie przepisów w sytuacjach naruszeń prawa ochrony środowiska.

Projekt ustawy usprawniający działania Inspekcji Ochrony Środowiska to projekt deregulacyjny i największa zmiana w działaniu Inspekcji od 2018 r. Przyspieszamy jej działanie, ale z zachowaniem najwyższej jakości działalności kontrolnej, przy jednoczesnym zmniejszeniu dolegliwości administracyjnych jeżeli chodzi o kary
– powiedziała wiceministra klimatu i środowiska Anita Sowińska.

Rządowego Centrum Legislacji

Rządowy Proces Legislacyjny

wtorek, 9 czerwca 2026, data aktualizacji serwisu: **09.06.2026** o godzinie **14:59**

Status prawny Struktura organizacyjna Legislacja Petycje Zamówienia publiczne Praca i praktyki Ogłoszenia Wykonywanie orzeczeń TK Aplikacja legislacyjna

Projekty założeń projektów ustaw Projekty ustaw Projekty rozporządzeń OSR ex post

Wyszukaj w pomocy

Wpisz nazwę (e-mail) użytkownika

Wpisz hasło użytkownika

Zaloguj się

zarejestruj się

Tu jesteś: > Strona RPL > Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu u... > Uzgodnienia >

Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Inspekcji Ochrony Środowiska

✉ Wyślij komentarz do projektu

(rejestr zmian)

Wnioskodawca: Minister Klimatu i Środowiska
Data utworzenia: 06-02-2026
Działy: środowisko,
Hasła: INSPEKCJE, OCHRONA ŚRODOWISKA,
Status projektu: otwarty
Wykaz prac legislacyjnych: Rady Ministrów
Numer z wykazu: UDER81
Kadencja: X
Okres kadencji: 2023-...

Projekt zwolniony z obowiązku opracowania założeń projektu ustawy na podstawie wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów

(OSR) W wyniku dokonanej analizy funkcjonowania Inspekcji Ochrony Środowiska (IOŚ) zaobserwowano **nieefektywność** w zakresie działalności kontrolnej i podejmowanych działań pokontrolnych wynikających z naruszeń prawa stwierdzanych przez ograny IOŚ.

- Przepis art. 12 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 425, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Ochrony Środowiska”, (na podstawie, którego wojewódzki inspektor ochrony środowiska (wioś) może w trakcie kontroli wydać decyzję w przedmiocie wstrzymania działalności w zakresie stwarzającym zagrożenie zdrowia lub życia ludzi albo zagrożenie zniszczenia środowiska lub oddania do użytku obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska) obecnie **nie określa trybu i sposobu działania organu mającego na celu podjęcie wstrzymanej działalności**.
- Występuje **niespójność** w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo wodne” i ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.) w zakresie definicji laboratorium akredytowanego – zasadnym jest ujednolicenie brzmienia.

(OSR) Stwierdzono następujące kwestie, powodujące obciążenie IOŚ i marszałków województw:

- **długotrwałość procesu wydawania zezwoleń i pozwoleń** w oparciu o art. 41a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), zwanej dalej “ustawą o odpadach”. W świetle danych pochodzących od marszałków województw oraz starostów, proponowana zmiana jest uzasadniona oraz pilna do wdrożenia. Z powołanych wyżej danych wynika, że na dzień 31 grudnia 2024 r. do rozpatrzenia przez właściwe organy pozostawało łącznie 1 410 wniosków o dostosowanie decyzji administracyjnych do przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1592), co stanowiło około 13 % wszystkich złożonych wniosków. Po stronie marszałków województw nie rozpatrzono jeszcze 1 070 wniosków, co stanowi około 22 % spośród 4 818 złożonych wniosków, natomiast po stronie starostów w toku pozostaje 340 wniosków, czyli około 6 % z ogólnej liczby 6 110 wniosków. Istotne jest, że procedura dostosowania zezwoleń do wprowadzonych w 2018 r. regulacji ustawy o odpadach trwa już około 6 lat, co jednoznacznie wskazuje na przewlekłość oraz złożoność procesu administracyjnego w tym zakresie. Z analizy dostępnych informacji wynika, że jednym z głównych czynników wpływających na wydłużanie się postępowań są **opóźnienia** w przeprowadzaniu wspólnych kontroli przez wioś z właściwym organem – marszałkiem województwa lub starostą.

(OSR) Stwierdzono następujące kwestie, powodujące obciążenie IOŚ i marszałków województw:

- Obserwowany od 2018 r. model proceduralny, będący następstwem wejścia w życie powołanej wyżej ustawy, w praktyce generuje liczne trudności organizacyjne i administracyjne, wpływające bezpośrednio na tempo i skuteczność procesu wydawania nowych lub zmieniania istniejących decyzji administracyjnych w obszarze gospodarowania odpadami,
- w art. 41a ust. 3 ustawy o odpadach **nie określono** terminu wydania postanowienia, brak określenia ram czasowych powodował dowolność w prowadzeniu postępowania, w dotychczasowej praktyce zdarzały się przypadki, w których wydanie postanowienia znacznie przekraczało przewidziane ramy czasowe, a postępowania trwały nawet do 9 miesięcy.
- **brak** obowiązku przekazywania przez właściwy organ zweryfikowanej i kompletnej dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia kontroli,
- **brak** obowiązku umieszczania przez organ ochrony środowiska w wydawanym zezwoleniu informacji o negatywnej opinii wioś wraz z uzasadnieniem o jej nieuwzględnieniu,
- **brak** w ustawie o odpadach definicji „istotnej zmiany zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów lub pozwolenia na wytworzenie odpadów uwzględniającego zbieranie lub przetwarzanie odpadów”.

(OSR) Dotychczasowe regulacje art. 42, art. 46 i art. 194 ustawy o odpadach, przewidujące niski próg łącznej kwoty kar (150 tys. zł), mogły prowadzić do nadmiernego ograniczania dostępu do rynku legalnym podmiotom, które dopuściły się incydentalnych, mało istotnych naruszeń, niemających realnego wpływu na środowisko. Zgodnie z danymi, uzyskanymi ze sprawozdania OŚ-2b, w 2024 r. za nieprzestrzeganie przepisów ustawy o odpadach wioś wydali 1915 ostatecznych decyzji wymierzających administracyjne kary pieniężne na łączną kwotę 33 448 525,00 zł. Należy wskazać, że przepisy zawarte w art. 42 ust. 3a pkt 4 lit. b i pkt 5 lit. b oraz w art. 46 ust. 1e pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. b ww. ustawy, zgodnie z którymi łączna wysokość administracyjnych kar pieniężnych za naruszenia, o których mowa w art. 194 ustawy o odpadach, nie może przekraczać kwoty 150 000 zł, zostały wprowadzone ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579, z późn. zm.), która weszła w życie w dniu 6 września 2019 r., a więc ponad 5 lat temu. Upływ czasu jest tu istotny z uwagi na fakt, iż na przestrzeni ostatnich lat doszło do zmian w przepisach ustawy o odpadach, w tym m.in. zmian brzmienia art. 194 ust. 1 ww. ustawy, polegających na rozszerzeniu katalogu naruszeń przepisów prawa sankcjonowanych administracyjną karą pieniężną. W momencie wejścia w życie ww. ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw administracyjną karą pieniężną nie były objęte naruszenia polegające choćby na zleceniu wykonywania obowiązku gospodarowania odpadami podmiotom, które nie uzyskały wymaganych decyzji lub wymaganego wpisu do rejestru, wbrew przepisom art. 27 ust. 2 (art. 194 ust. 1 pkt 3a ustawy o odpadach w obecnym brzmieniu) czy nieprowadzeniu ewidencji odpadów albo prowadzeniu tej ewidencji w sposób nieterminowy lub niezgodnie ze stanem rzeczywistym (art. 194 ust. 1 pkt 5b ustawy o odpadach w obecnym brzmieniu).

(OSR) Podsumowując powyższe należy podkreślić, że obecnie (w 2025 r.) katalog naruszeń wskazanych w art. 194 ustawy o odpadach jest bardziej obszerny, niż miało to miejsce w 2019 r., w związku z czym podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami, w przypadku wymierzenia im administracyjnych kar pieniężnych za naruszenia ww. przepisu w ostatnich 10 latach, obarczone są większym **ryzykiem** przekroczenia progu wskazanej kwoty, tj. 150 000 zł, niż miało to miejsce w momencie wprowadzania przepisów, tj. w 2019 r.

Powyższe może w konsekwencji prowadzić do nadmiernego ograniczenia dostępu do rynku gospodarki odpadami legalnym podmiotom, które dopuściły się często incydentalnych naruszeń, niemających realnego wpływu na życie i zdrowie ludzi i środowisko.

O zasadności powyższego stanowiska świadczy również sytuacja na krajowym rynku związana ze wzrostem **inflacji** na przestrzeni lat, a co za tym idzie spadkiem siły nabywczej złotego. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2019 r. wzrosły o 2,4 % w porównaniu z analogicznym miesiącem 2018 r., natomiast ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2025 r. wzrosły o 4,0 % w porównaniu z analogicznym miesiącem 2024 r.

(OSR) W wyniku dokonanych analiz stwierdzono, że w ustawie - Prawo wodne należy zastąpić obowiązek uiszczenia opłaty wymierzanej na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo wodne za stwierdzone w trakcie kontroli naruszenie **kara grzywny** w wysokości od 500 zł do 5000 zł. Oprócz tego dostrzeżono problemy z egzekwowaniem wymogów określonych w:

art. 105b ust. 6 ustawy - Prawo wodne, tj. obowiązku doręczenia, właściwemu ze względu na miejsce stosowania nawozów organowi IOŚ, nie później niż do dnia rozpoczęcia stosowania nawozów, kopii planu nawożenia azotem wraz z kopią pozytywnej opinii okręgowej stacji o tym planie,

art.105a ust. 3 i art. 105b ust. 1 ustawy - Prawo wodne, tj. posiadania pozytywnej opinii okręgowej stacji o planie nawożenia azotem albo posiada plan nawożenia azotem opracowanego zgodnie z art. 105a ust. 3.

Powyższe wymogi również powinny być objęte **kara grzywny** w wysokości od 500 zł do 5000 zł.

Istnieje konieczność pilnego uzupełnienia obowiązujących przepisów prawa w zakresie **współpracy IOŚ** m.in. z państwowymi osobami prawnymi oraz zasad pozyskiwania danych na potrzeby działalności kontrolnej IOŚ w obszarze m.in. przechowywania i stosowania nawozów oraz obsady ferm hodowlanych (dane te posiada Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) w systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt).

Projekt jest odpowiedzią na wnioski z analizy dotychczasowego funkcjonowania Inspekcji Ochrony Środowiska, która wskazała na potrzebę uproszczenia procedur oraz lepszego wykorzystania dostępnych danych. Nowe rozwiązania mają również ograniczyć obciążenia administracyjne dla przedsiębiorców i organów administracji publicznej.

O tym, jak proponowane zmiany mogą wpłynąć na funkcjonowanie przedsiębiorców, podczas konferencji prasowej mówiła Hanna Kończal, Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

Zakładamy uproszczenie procedury, to znaczy dopuszczamy fakultatywny zamiast obowiązkowego udział przedstawicieli organów wydających pozwolenie we wspólnych kontrolach przed wydaniem zezwolenia. Będzie to uproszczenie skracające czas oczekiwania na uzyskanie zezwolenia. Procedury powinny więc być prostsze i szybsze

– podkreśliła Hanna Kończal, Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

<https://www.gov.pl/web/gios/usprawnienie-dzialania-inspekcji-ochrony-srodowiska>

BUJNY

Kluczowe obszary zmian:

- uregulowanie sposobu postępowania organów Inspekcji Ochrony Środowiska w przypadkach, gdy zakład usunął nieprawidłowości, które stały się podstawą do wcześniejszego wstrzymania (decyzją wydaną na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy o IOŚ) działalność zakładu z powodu zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi albo dla środowiska lub wstrzymania oddania do użytku obiektu albo instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska;

Art. 1. W ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 425 oraz z 2025 r. poz. 1863) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Po stwierdzeniu, że ustały przyczyny wstrzymania działalności lub oddania do użytku, o których mowa w ust. 4, wojewódzki inspektor ochrony środowiska, na wniosek zainteresowanego, wyraża, w drodze decyzji, zgodę na podjęcie wstrzymanej działalności lub oddania do użytku.”;

Kluczowe obszary zmian:

- ujednolicenie pojęcia „laboratorium akredytowane” w ustawach: Prawo wodne oraz Prawo ochrony środowiska. W obu ustawach będzie ono rozumiane tak samo, czyli jako laboratorium akredytowane w rozumieniu ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku.
- wprowadzenie nowego progu łącznej kwoty kar, określonych w art. 42, 46 i 194 ustawy o odpadach;
- zastąpienie wybranych opłat sankcjami karnymi poprzez zmianę ustawy – Prawo wodne oraz dodanie 2 nowych wykroczeń dotyczących gospodarki nawozami;
- umożliwienie IOŚ planowania i wykonywania kontroli w oparciu o dane, którymi dysponuje Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), przez zmiany w: ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska, ustawie - Prawo wodne, ustawie z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt

<https://www.gov.pl/web/gios/usprawnienie-dzialania-inspekcji-ochrony-srodowiska>

Kluczowe obszary zmian – cd:

zmniejszenia obciążeń IOŚ i marszałków województw poprzez:

- a) zmianę obowiązkowego udziału przedstawiciela organu wydającego zezwolenie w kontroli (art. 41a ust. 1 ustawy o odpadach) na udział fakultatywny – tylko gdy organ uzna to za zasadne,
- b) określenie w art. 41a ust. 3 terminu na wydanie postanowienia (**14** dni od zakończenia kontroli), wskazanie, że kontrola powinna zostać przeprowadzona w terminie **50** dni od wpływu wniosku, wprowadzenie możliwości milczącego zakończenia postępowania oraz ustalenie, że w razie zawiadomienia o braku możliwości przeprowadzenia kontroli organ odmawia wydania zezwolenia,
- c) wprowadzenie obowiązku przekazywania przez właściwy organ zweryfikowanej i kompletnej dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia kontroli,
- d) dodanie obowiązku zamieszczania w zezwoleniu informacji o negatywnej opinii WIOŚ wraz z uzasadnieniem jej nieuwzględnienia,

Kluczowe obszary zmian – cd:

zmniejszenia obciążeń IOŚ i marszałków województw poprzez:

e) wprowadzenie w art. 3 ustawy o odpadach definicji „**istotnej zmiany zezwolenia**” (dotyczącej zezwoleń na zbieranie, przetwarzanie oraz pozwolenia na wytwarzanie odpadów obejmującego zbieranie lub przetwarzanie).

Art. 4. W ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) *istotnej zmiany zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów lub pozwolenia na wytwarzanie odpadów uwzględniającego zbieranie lub przetwarzanie odpadów – rozumie się przez to taką zmianę zezwolenia, która może powodować zwiększenie negatywnego oddziaływania na środowisko;*”;

<https://www.gov.pl/web/gios/usprawnienie-dzialania-inspekcji-ochrony-srodowiska>

BUJNY

Zmiany ważne dla przedsiębiorców

Dzięki nowym przepisom przedsiębiorcy zyskają m.in.:

- możliwość ubiegania się o wznowienie wcześniej wstrzymanej działalności,
- prostsze i szybsze procedury uzyskiwania oraz zmiany zezwoleń odpadowych,
- krótszy czas oczekiwania na decyzje w zakresie gospodarowania odpadami
- mniejsze ryzyko utraty uprawnień do prowadzenia działalności,
- ograniczenie obciążeń finansowych związanych z opłatami sankcyjnymi.

Mniej obciążeń dla administracji publicznej

Projekt przyniesie także wymierne efekty dla administracji i sądów, w tym:

- odciążenie organów wydających zezwolenia,
- usprawnienie kontroli i procesu wydawania decyzji w zakresie gospodarki odpadami,
- ograniczenie liczby spraw trafiających do sądów administracyjnych.

Kolejne etapy prac nad projektem ustawy

Kolejnym etapem prac nad ustawą są uzgodnienia z członkami Rady Ministrów, Szefem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Rządowym Centrum Legislacji oraz konsultacje publiczne i opiniowanie.

Dyskusja

The image features a blurred background of a group of people in a meeting or conference. The word 'Dyskusja' is overlaid in large, bold, black text, centered horizontally and vertically. The background is a warm, yellowish-gold color, suggesting a bright, indoor setting. The people are out of focus, showing only their general shapes and colors.

Dziękuję za uwagę

Zapraszam do kontaktu

kontakt@jedrzejbujny.pl | 502 305 117

dr Jędrzej Bujny | radca prawny

BUJNY